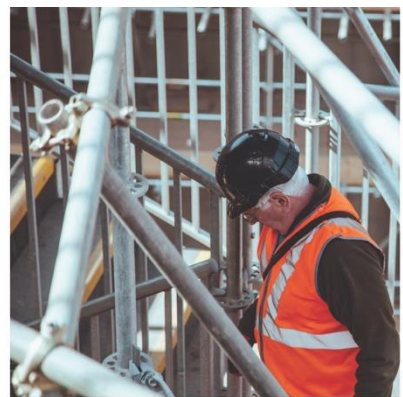
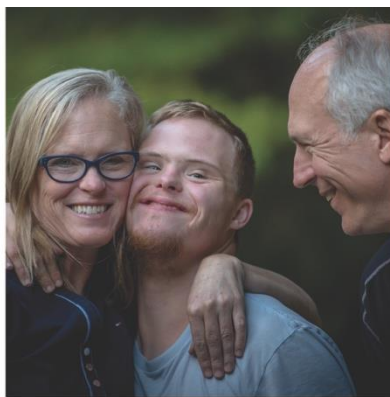

Ett Växjö för alla

För jämställdhet och jämlikhet

Förslag till budget för Växjö kommun 2019
och verksamhetsplan för 2020-2021

Vänsterpartiet

Innehåll

Fem år i sammandrag.....	3
Vart gick skatten?.....	4
Befolkningsutveckling	5
Växjö, en kommun för alla!.....	6
Ekonomisk riktning	9
Det egna kapitalet ska inflationssäkras.....	9
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad ...	10
Fler i sysselsättning minskar klyftorna	10
Utbilda för ett livslångt lärande.....	13
En rättvis skola fri från vinstintressen.....	13
Utveckla och förvalta en växande stad, tätorter och landsbygd.....	16
Växjö bygger vi tillsammans.....	16
Stödja individer och främja ett tryggt självständigt liv	20
En god välfärd för varje boende i Växjö kommun	20
Möjliggöra en aktiv fritid.....	24
Kultur och fritid för alla.....	24
Ett tryggt och hållbart samhälle för alla.....	26
Trygghet och jämlikhet för kommande generationer	26
Attraktiv arbetsgivare	29
Makt och inflytande över sin arbetsituation	29
Ekonomisk redogörelse.....	32
Budget år 2019 med plan för 2020-2021.....	32
Resultat och kapacitet.....	38
Driftbudgetramar 2019-2021.....	44
Hel- och delägda kommunala bolag och kommunalförbund.....	46

Fem år i sammandrag

Kommunkoncernen	2017	2016	2015	2014	2013
Årets resultat, mkr	285	1 261	5	124	145
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), mkr	4 006	3 722	2 395	2 321	2 089
Investeringar, mkr	1 574	1 171	789	1 686	1 140
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	39	26	-6	4	12
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mkr	93	71	101	96	96
Långfristig låneskuld, kr/invånare	88 656	94 169	101481	97 530	80 740
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/ invånare	43 993	41 588	27 182	26 687	24 341
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	25,0	23,2	15,7	15,7	16,1
Antal tillsvidareanställda i kommunen (kommunen, VKAB och Räddningstjänsten)	7 089	6 807	6 625	6 475	6 382
Antal invånare 31/12	91 060	89 500	88 108	86 970	85 822

Kommunen	2017	2016	2015	2014	2013
Årets resultat, mkr	159	139	82	42	68
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), mkr	1 547	1 369	1 165	1013	869
Bruttoinvesteringar, mkr	294	248	268	313	384
Förändring av skatteintäkter, statsbidrag o skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	6	5	1	4	4
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	6	3	0	6	1
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	95	96	98	99	98
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	27,6	25,8	20,3	19,7	19,8

Vart gick skatten 2017?

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kr/mån. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19% skatt till Växjö kommun uppgår till 72 684 kr.

Skattefinansierad verksamhet	Nettokostnad, tkr	Procent av skatten	Skatt, kr
Äldre- och handikappomsorg	1 445 234	29,73	21 607
Grundskola och skolbarnomsorg	1 122 861	23,10	16 787
Förskola	568 948	11,70	8 506
Gymnasieskola	331 679	6,82	4 959
Individ- och familjeomsorg	320 643	6,60	4 794
Kultur- och fritidsverksamhet	252 353	5,19	3 773
Stadsbyggnad, gator, parker	223 104	4,59	3 336
Årets överskott	155 694	3,20	2 328
Kommungemensamma kostnader	125 384	2,58	1 875
Miljö- och samhällsskydd	81 315	1,67	1 216
Försörjningsstöd	71 481	1,47	1 069
Politisk verksamhet	48 294	0,99	722
Arbetsmarknadsåtgärder	42 775	0,88	640
Vuxenutbildning	25 688	0,53	384
Färdtjänst, flyg	24 408	0,50	365
Turistverks, näringslivsbefrämjande åtgärder	20 943	0,43	313
Vattenkraft, biogas	809	0,02	12
Summa	4 861 613	100	72 684

Befolkningsutveckling

Befolkningstillväxt är en vanligt förekommande indikator på en regions attraktivitet. Växjö kommun har haft en oavbruten befolkningsökning sedan 1968, då kommunen hade 56 004 invånare. Idag är Växjö kommun den tjugotredje största i riket. Växjö kommuns tillväxt kan tillskrivas flera olika faktorer som bland annat ålderssammansättning, höga invandringstal, nyföretagande, eftergymnasial utbildning, sysselsättningstillväxt, låg sårbarhet inom näringslivet, och hälsa. En stark befolkningstillväxt innebär även utmaningar för bland annat kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete.

Jämfört med riket har kommunen procentuellt fler i åldersgrupperna 0-15 år och 16-24 år och färre i åldersgrupperna 25-64 år och över 65 år. I den yngre åldersgruppen sker en tydlig inflyttning till Växjö för att utbilda sig på universitetet. Många flyttar sedan också från Växjö efter avslutade studier. Normalt sett ger en hög andel i åldrarna mellan 20-64 en lättare försörjningsbörd för kommunen. Detta kan dock ofta vara missvisande i universitetsstäder. Den åldersstruktur som kommunen har tillsammans med en relativt bibehållen bostadsproduktion under de första prognosåren beräknas ge kommunen en befolkningsökning på nästan 1 500 personer per år. I takt med att, den i nuläget starka, bostadsproduktion förväntas avta och att migrationen antas gå ner mot mer normala nivåer minskar ökningstakten till cirka 1 200 personer mot slutet av prognosperioden. Enligt 2018 års prognos kommer Växjö kommun att ha 100 000 invånare inom åtta år.

Ett stigande antal äldre, en ökande andel barn i grundskolan och en allt större andel av befolkningen med icke-svensk bakgrund, ställer kommunens verksamheter inför nya och ökande utmaningar. Ser man till gruppen över 65 år som helhet förväntas den inte nämnvärt öka sin andel av den totala befolkningen under prognosperioden. En betydelsefull faktor att ha i åtanke är dock att gruppen 80 år och äldre ökar med nästan en procentenhet under samma period. En långsiktig planering av de kommunala verksamheterna, där man har beredskap att hantera tillfälliga upp- och nedgångar i befolkningen, är därför en viktig utmaning för framtiden.

Prognos befolkningsförändringar

År	Folkmängd	Födda	Döda	Födelsenetto	Inflyttande	Utflyttande	Flyttningsnetto	Folkökning
2018	92 524	1 154	729	427	5 669	4 629	1040	1 465
2019	93 860	1 188	737	451	5 581	4 697	884	1 335
2020	95 362	1 220	743	477	5 773	4 749	1 024	1 501
2021	96 602	1 247	749	498	5 564	4 822	742	1 240
2022	97 809	1 269	757	512	5 564	4 869	695	1 207
2023	98 978	1 286	764	522	5 564	4 917	647	1 169
2024	100 098	1 293	772	521	5 564	4 966	598	1 119
2025	101 168	1 298	780	518	5 564	5 012	552	1 070

Växjö, en kommun för alla!

En allmänt förekommande bild av Växjö kommun är att den är expansiv, bra att bo i, det byggs mycket och miljötänkandet är framgångsrikt, ja, världsberömt. I city är det gott om restauranger, ett nytt onödigt kommunhus för 700 miljoner kr finns det plötsligt pengar till och livet ter sig gott för väldigt många. Men det finns andra bilder. Villkoren är väldigt olika beroende på vem en är. Många ensamkommande ungdomar lever i ständig ångest över sin osäkra framtid. En del tar sig till exempelvis till Frankrike, där de inte riskerar utvisning till Afghanistan. Andra gömmer sig i Sverige och åter andra tar sina liv. De har helt enkelt inget säkert land att återvända till, inget hemland över huvud taget. Det är en skrämmande bild av Sverige och Växjö. Många av invånarna lever mycket trångbott, andra med rätt till ledsagare på grund av grav synnedsättning kan få en dags semester med ledsagare, andra kan ta fyra veckor i Thailand.

En annan bild har Vänsterpartiets kommunala grupp fått av personal, anhöriga, föräldrar, fackliga organisationer inom utbildning och omsorg. Det saknas behörig personal och även annan personal. Det är stress, sjukskrivningar, dålig arbetsmiljö. Många av våra förslag ska ses i ljuset av just dålig arbetsmiljö och svårigheter att rekrytera behörig personal. Växjö kommun behöver bli omtalad som kommunen där medarbetarna stannar, är ovanligt friska, känner delaktighet i arbetet och trivs.

Vi föreslår att all personal får ett andrum, från besparingar, antingen de kallas effektivitet eller omvandlingstryck. 2019 ger vi inte resurser med ena handen och tar med den andra. Vi vill minska stress och stressrelaterade sjukskrivningar. Det ger långsiktigt bättre ekonomi, bättre verksamhet och hållbar utveckling. Vi tror att villkoren för fortbildning och kompetenshöjning kan förbättras. Där finns en potential för att personal ser nya möjligheter att stanna på sitt jobb. Vi vill att Växjö kommun ska ha gott rykte som arbetsgivare, vara intressanta. Vi föreslår försöksprojekt med sex timmars arbetsdag på minst två arbetsplatser/enheter/avdelningar, dels en inom omsorgsnämnden, dels en inom nämnden för arbete och välfärd. Ett annat projekt vi föreslår är att hemtjänstpersonal i något område ska kunna laga mat hos sin vårdtagare, gärna med hjälp av personen ifråga. Det ska öka känslan av en god måltid och ger också utrymme för samtal och minskad ensamhet. Med mer reell valfrihet när det gäller boende, hemtjänstens innehåll, frigörs myndighetspersonal till förmån för vårdanställningar. Vi anser att Växjö kommun ska se positivt på intraprenader, när personal vill bestämma mer själva. Sörgården i Rottne är ett bra exempel.

Vänsterpartiets fullmäktige-grupp m fl har besökt alla kommundelscentra under våren. Talat med många och fått ny kunskap. Vi har också besökt alla de fem ridanläggningarna. Här finns klyftor att jämma ut, mellan stad och land, mellan pojkar och flickor. Vi ser hur en jättefin brygga vuxit upp vid Växjösjön. Den kostar flera miljoner. Men var är skateparken i Lammhult som ett medborgarförslag tog upp och fick positivt svar på? Var är Stationsparken i Lammhult? Bara som exempel. Satsningar ska gälla hela kommunen. Det handlar om tillgång till kultur och fritid men också om bostäder och bredband. Växjö kommun ska ha samma framförhållning gällande planer, inköp av mark, tomter för bostäder utanför Växjö stad som inom staden. Det betyder inte att vi ska bygga lika många bostäder överallt men att

beredskapen ska finnas. Hyresrätter ska prioriteras. Det är ett sätt att få studenter att stanna i kommunen efter studierna och att ge alla en dräglig hemmiljö utan trångboddhet. Med elcyklarnas tillkomst har möjligheterna till cykelpendling från och till orter som Rottne, Öhr, Gemla, Ingelstad, Bramstorp och Åryd underlättats. Det är bara cykelvägarna som saknas. Successivt ska Vänsterpartiet förverkliga säkra cykelvägar så att boende utanför staden blir enklare och miljövänligare och bilismen kan minska. I valet mellan cykelvägar och mastodontbygget Trafikplats Fagrabäck väljer vi cykelvägar istället för ökad bilism.

Folkets boende rymmer stora klyftor mellan de som har pengar och de som inte har, de som bor i folkrika bostadsområden med hyresrätter och de som bor i bostadsrätt eller villa. Vi ska blanda upplåtelseformerna! Vänsterpartiet kommer inte att medverka till någon försäljning av hyresrätter. Det är ett av de sämsta besluten som tagits på senare år. 2000 hyresrätter med bra lägen och rimliga hyror försvann i ett nafs från bostadsförmedlingen. En livscykelanalys vid förtätningar ska göras. Är det hållbart att bygga nytt höghus i ett redan existerande bostadsområde där många bor? Hur tätt kommer människor att vilja bo i framtiden? Vem vill bo med ett höghus inpå som utsikt? Poängen ska ju vara att det är attraktiva bostäder som kommer att vara uthyrda så länge de finns.

Många flickor har sin fritid på någon av de fem ridanläggningarna. Alla rider inte, men de är i stallet och umgås med djuren och andra barn/ungdomar. Det är väl känt att vissa av anläggningarna tjänstgör som fritidsgårdar och har bred verksamhet. En del anläggningar är under all kritik vad gäller arbetsmiljö, tillgänglighet och har inte optimala platser för hästarna. Nu är det dags! Nu är det barnens/ungdomarnas, personalens och hästarnas tur att få dräglig miljö!

Vi höjer kommunskatten med 40 öre och får en inkomst på ca 80 miljoner kr. Vi sänker de fasta politikerarvodena med 10 %, vilket ger ca 1,5 miljoner i minskad kostnad. Enkelt uttryckt fördelar vi pengarna till utbildnings-, omsorgs-, kultur- o fritidsnämnderna. Även nämnden för arbete och välfärd får resurstillskott. Alla inkomstförstärkningar är till renoveringar och nybyggnader av skollokaler för fler barn, fler personal, ridskoleanläggningarna, familjecentral på Teleborg och mer ekologiskt och närodlat i måltidsorganisationen. Skolan och omsorgen får mest. Vi vill särskilt uppmärksamma att från mellanstadiet går resultaten för pojkar och flickor skilda vägar. Flickorna har betydligt bättre meritvärden. Det är ingen naturlag. Finns ingen anledning att det fortsätter. Åtgärder krävs. Vi vill också ha sagt att det ska vara lugn och ro i klassrummen. Annars kan inte barnen lära sig det de ska.

Slutligen pojkars och flickors rätt skilda världar. #metoo-rörelsen har visat en många gånger odräglig miljö i skolan: #tystiklassen, #räckupphanden. Vänsterpartiet har lagt flera förslag som är sprungna ur #metoo. Inom området trygghet siktar vi på 13 mål kring jämställdhet och avslutar med att våra förslag är sammantaget avsedda att förebygga brott genom att skapa jämställda, jämlika människor, som har möjlighet till goda livsvillkor och då blir trygga individer.

Agenda 2030

Växjö ska vara en växande grön kommun med en långsiktig hållbar utveckling. En viktig förutsättning för detta är att alla Växjö kommuns verksamheter ska bedrivas effektivt och säkerställa en jämlik, hälsofrämjande livskvalitet med liten miljöpåverkan, för alla Växjöbor, nu och i framtiden. Växjös arbete med hållbar utveckling har en tydlig koppling till FN:s globala mål för hållbar utveckling – Agenda 2030.

De 17 globala hållbarhetsmålen som Växjö kommun ska förhålla sig till är:

1. Ingen fattigdom
2. Ingen hunger
3. Hälsa och välbefinnande
4. God utbildning för alla
5. Jämställdhet
6. Rent vatten och sanitet
7. Hållbar energi för alla
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
10. Minskad ojämlikhet
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
13. Bekämpa klimatförändringen
14. Hav och marina resurser
15. Ekosystem och biologisk mångfald
16. Fredliga och inkluderande samhällen
17. Genomförande och globalt partnerskap

Sambandet mellan Agenda 2030 och processerna på kommande sidor illustreras av symboler i inledningen av varje process. Oavsett vilka delar av Agenda 2030 som knyter an till de olika processerna, genomsyras alla processer av hållbar utveckling. Detta innebär att:

- Alla delar av Växjö kommuns verksamhet drivs och utvecklas med stor hänsyn till de förutsättningar som miljön och de lokala och globala naturresurserna ger
- Växjö kommun gör det enkelt och attraktivt för invånare, företag och besökare att leva och verka med liten miljöpåverkan
- Växjö kommun skapar en samhällsgemenskap med mångfald som grund, och bidrar till en samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt och öppenhet, där alla är delaktiga och medansvariga
- Växjö kommun säkerställer att alla får ett bra bemötande samt en rättssäker och jämlik kommunal service
- Folkhälsoperspektivet finns med i alla beslut som påverkar individens hälsa såsom samhällsplanering, infrastruktur, förskola och skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst
- Kommunens nämnder och styrelser bedriver verksamheten effektivt och hushåller med mänskliga, ekologiska och ekonomiska resurser.

Ekonomisk riktning

Det egna kapitalet ska inflationssäkras

God ekonomisk hushållning

Växjö kommuns ekonomi ska präglas av god ekonomisk hushållning. Varje generation ska ta ansvar för sina kostnader. Kommunens ekonomi är starkt beroende av konjunkturen. Det medför att vi måste ha stora överskott i goda tider för att kunna möta de sämre tiderna utan att behöva göra dramatiska åtgärder i verksamhet eller skatteuttag.

För att anse att kommunen har en god ekonomisk hushållning ska det finansiella målet vara uppfyllt och hälften av nyckeltalen för god ekonomisk hushållning ska vara positiva eller i nivå med jämförbara kommuner.

Finansiellt mål för god ekonomisk hushållning

Målet för god ekonomisk hushållning är att inflationssäkra det egna kapitalet över en konjunkturcykel på sju år.

Nyckeltal för god ekonomisk hushållning

- Andelen förvärvsarbetande 20 – 64 år
- Andel som varken studerar eller arbetar 20-24
- Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan
- Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år
- Antalet färdigställda bostäder i småhus.
- Antalet färdigställda lägenheter i flerbostadshus: andel i hyresrätt
- Antalet färdigställda lägenheter i flerbostadshus: andel i bostadsrätt eller äganderätt
- Boendeseegringsindex
- Andel barn i ekonomiskt utsatta familjer
- Energianvändning per invånare
- Fossila koldioxidutsläpp per invånare

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Fler i sysselsättning minskar klyftorna

Växjö kommun har ett expansivt, varierat och dynamiskt näringsliv. Det ger goda förutsättningar för att alla vuxna ska ha arbete/sysselsättning. En annan förutsättning är utbildning. Det är både ett nationellt, regionalt och kommunalt ansvar att ha tillräckligt med utbildningsplatser, så att företagen och offentlig sektor kan anställa. Det behövs bristyrkesutbildningar, yrkeshögskolor, praktikplatser och en stark kommunal vuxenutbildning inklusive Svenska för invandrare (SFI). Sommarjobb för alla ungdomar ska erbjudas.

Särskild tonvikt lägger vi på att alla ungdomar ska ha arbete eller studera. Personer med funktionsnedsättningar är överrepresenterade i arbetslöshetsstatistiken. Det krävs åtgärder för att minska arbetslösheten inom denna grupp. Nyanlända ska få sina kunskaper validerade och behov av kompletterande utbildning tillgodosedda. Vid företagsbesök har vi fått höra om problem med att rekrytera personal inom snart sagt alla yrkesgrupper. Offentlig sektor skriker efter vårdpersonal och lärare för att nämna två exempel. Samtidigt finns det människor som är arbetslösa eller arbetar ofrivillig deltid. Så kan det inte fortsätta. Utbildning ska inte vara en budgetregulator.

De privata och offentliga sektorerna har ett komplement i den sociala ekonomin, de arbetsintegrerande företagen (ASF). Växjö kommun ska ta fram en policy för stöd till denna sektor, som skapar arbetsplatser för personer som har svårt att komma in på övriga sektors arbetsmarknad. Långsiktiga partnerskap mellan kommunen och sociala företag ska eftersträvas. Vid upphandlingar ska sociala krav ställas, då det är möjligt. Till exempel kan kravet vara att en viss andel långtidsarbetslösa anställs.

Barnomsorg är ytterligare en förutsättning för småbarnsföräldrar att kunna förvärvsarbeta. Växjö kommuns barnomsorg ska tillgodoses även på ovanliga arbetstider och natttid. Just nattomsorg ska tillgodoses genom familjedaghem. Barnomsorg för föräldrar som studerar SFI ska vara möjligt att ha tillgång till.

Växjö kommuns näringspolitik ska vara aktiv och långsiktig. Det ska finnas verksamhetsmark i hela kommunen, inte bara i och omkring Växjö stad. En ytterligare förutsättning för ett växande näringsliv är bredband och digital tillgänglighet – också i mindre orter, byar och landsbygd.

För att ytterligare bredda arbetsmarknaden ska Växjö kommun undersöka vilka branscher som skulle vara särskilt bra att få in i kommunen.

En hållbar arbetsmarknad stimulerar till samåkning, cykling och kollektivtrafik istället för ständigt ökande privatbilm. Pendelcykelvägar från Växjö och till småorter som Rottne, Gemla, Bramstorp, Ingelstad är Vänsterpartiets mål på sikt. Med elcyklar är det inget konstigt

att cykla 1-2 mil till jobbet. Det skulle också vara intressant att se företag och offentlig sektor komma överens om olika tider för att börja och sluta arbetsdagen. På så sätt kortas bilköerna som uppstår vid vissa tidpunkter på dagen.

För att ta emot och behålla studenter och nya företag behövs bostäder. Verksamhetsmark ska finnas men människor ska bo också och bostadsbrist hämmar tillväxt i arbeten. En förutseende planering för nya bostäder i hela kommunen är helt nödvändigt och ska inte hindras av brist på ledningskapacitet eller avsaknad av lediga tomter.

För att studenter ska vilja och kunna stanna i kommunen efter studierna är det viktigt att satsa på forskningsbaserade företag. Vidéum och Företagsfabriken har ansvar för detta. På sikt tror vi att Växjö kommun ska ha en egen Forsknings- och utvecklingsenhet (FoU) och ett mer utvecklat samarbete med Linnéuniversitetet.

Besöksnäringen är generell i Sverige i stark utveckling. Genom den beslutade strategin för utveckling av besöksnäringen kan Växjö kommun bidra till ökat företagande som i mångt och mycket berör landsbygden. Genom att öka andelen ekologiska och närproducerade livsmedel inom kommunens måltidsorganisation stöder vi de gröna näringarna, ekologisk hållbarhet och öppna landskap.

Mål

1. Allas möjlighet till arbete/sysselsättning
2. Alla ungas möjlighet till sommarjobb efter grundskolan och till och med årskurs 2 på gymnasiet
3. Utbildningsplatser, bostäder, bredband i hela kommunen, cykelpendlingsvägar, kollektivtrafik, barnomsorg även på udda tider – ger möjligheter till ett växande näringsliv inom privat och social sektor samt inom kommunens verksamheter

Uppdrag	Finansiering	Ansvarig
En stark kommunal vuxenutbildning i egen regi säkerställer hög kvalitet	Inom ny tilldelad ram	Nämnden för arbete och välfärd
Den kommunala vuxenutbildningen ska vara med i framtagandet av uppdragsutbildningar	Inom ny tilldelad ram	Nämnden för arbete och välfärd
Förstärkning av bristyrkesinriktad vuxenutbildning	Inom ny tilldelad ram	Nämnden för arbete och välfärd
Alla nämnder och styrelser ska tillhandahålla praktikplatser, traineetjänster och extratjänster i välfärden motsvarande 5 procent av de anställda.	Inom ny tilldelad ram och med medföljande statsbidrag	Alla styrelser och nämnder
Alla ungdomar ska från det år de slutar årskurs 9 i grundskolan till det år de påbörjar årskurs 3 i gymnasiet erbjudas feriejobb under sommaren.	Inom ny tilldelad ram	Nämnden för arbete och välfärd

Uppdrag	Finansiering	Ansvarig
Långsiktigt säkra tillgången på verksamhetsmark	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Vid upphandling ska sociala krav på anställningar av personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ställas	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen

Utvärdering

Nyckeltal för resultat och kvalitet

- a) Andel som studerar 20-24 år
- b) Andel förvärvsarbetande 20-64 år
- c) Andel förvärvsarbetande 20-24 år
- d) Andel som varken studerar eller arbetar 20-24 år
- e) Andel som slutfört kurs i vuxenutbildningen

- a) Företagsklimat ranking Svenskt Näringsliv, i Växjö kommun
- b) Företagsklimat enligt öppna jämförelser, i Växjö kommun
- c) Nettoökning av antalet arbetstillfällen i Växjö stad
- d) Nettoökning av antalet arbetstillfällen utanför Växjö stad

- a) Andel förvärvsarbetande vistelsetid 4-9 år i Sverige
- b) Elever på SFI som klarat högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%)
- c) Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64, andel (%)

Utbilda för ett livslångt lärande

En rättvis skola fri från vinstintressen

Växjö kommun ska ha en skola med fokus på kunskap och lärande som ger varje barn bästa möjliga förutsättningar att utvecklas och nå sin fulla potential. Utbildning är ett av de viktigaste verktygen för människors personliga frihet och utveckling, men också för samhällets utveckling och vår gemensamma välfärd. När alla människor, oavsett bakgrund, får möjlighet till en god utbildning utjämnas livschanserna och vi lägger grunden för ett Växjö som håller ihop. Alla elever i Växjö ska ha rätt till likvärdig utbildning av hög kvalitet, oavsett sociala och ekonomiska hemförhållanden. Därför vill vi satsa på mindre klasser, särskilt bland yngre barn där man får lugn och ro i undervisningen. Tidiga insatser, skickliga lärare som har tillräckliga resurser att ge alla elever bra undervisning, fler vuxna i skolan och en jämlik skola fri från vinstintressen är också prioriterade områden. *är också prioriterat*

Personaltätheten ska öka och storleken på förskolegruppernas och klasserna i de lägre årskursernas ska fortsätta att minska. Det ger lärarna bättre förutsättningar att se och arbeta med varje individ och ger barn och elever mer tid med sina lärare. Vi vill också ge förskolepersonal tillgång till arbetskläder.

Fritidshemmen verksamhet ska ses som ett komplement till grundskolans pedagogik och verka hand i hand för att utveckla barnens lärande. Gruppstorlekarna behöver ses över även här. Fritidsgårdar ska finnas både i Växjö stad och i alla andra delar av kommunen. Kulturskolan ska på sikt vara avgiftsfri.

Resursfördelningen i skolan ska vara anpassad till elevers olika behov och förutsättningar och ska användas som ett medel för att öka skolans likvärdighet. För att ge fler elever det stöd de behöver ska fler speciallärare och specialpedagoger anställas. Sommarskola är här en viktig verksamhet. Skolledare ska också få löpande kompetensutveckling. De tidiga insatserna för barn och elever som behöver stöd är avgörande för en likvärdig skola och ska därför prioriteras. Att uppmärksamma och motverka skillnaden i betyg mellan flickor och pojkar som startar på mellanstadiet, är också viktigt för en likvärdig skola. *är också*

Oavsett var i Växjö kommun du bor är det viktigt att det finns skolor med hög kvalitet. Regeringen, med stöd av Vänsterpartiet, tillför skolor i socioekonomiskt utsatta områden resurser. För Växjös del innebär det minst 20 miljoner kr. Landsbygdsskolorna ska behållas, om de har ett relevant elevunderlag och samtidigt ska dessa skolor ha lika god tillgång på utbildad personal som i staden.

För att Växjös barn och unga ska få en bra utbildning och för att samtidigt öka Växjö kommuns attraktivitet som arbetsgivare måste skolledare, lärare och pedagoger ges bättre förutsättningar och deras profession stärkas. Skolans kompetensförsörjning är en nyckel till att barn och elever ska ha tillgång till behöriga lärare och förskollärare. En viktig del i det är att satsa på kompetensutveckling för både pedagoger och skolledare. För att säkerställa att goda pedagoger finns även utanför Växjö stad vill vi satsa på tex högre lön för dessa lärare.

Alla barn och unga ska gå i skolan på samma villkor och inget barns skolgång ska begränsas av familjens ekonomiska förhållanden. Därför ska Växjö kommuns skolor vara helt avgiftsfria; inget barn ska t ex behöva avstå skolutflykter när föräldrarna är utan pengar.

Alla barn/ungdomar med funktionsvariationer ska ges individanpassat särskilt stöd. Många unga i skol- och gymnasieåldern lider av psykisk ohälsa och flickor drabbas särskilt hårt. Arbetet med att motverka den psykiska ohälsan ska särskilt prioriteras. Elevhälsan behöver därför förstärkas både med ekonomiska resurser och en kontinuerlig kompetensförstärkning. Här ska särskild vikt läggas vid att hjälpa de ungdomar, främst flickor, som utsätts för hedersrelaterat fysiskt och psykiskt tvång. Det kräver samarbete över flera förvaltningar. En annan grupp som ofta mår psykiskt dåligt under skol- och gymnasieåldern är HBTQ-ungdomar. Även här ska personal i skolan utbildas hur man bäst stöttar dessa unga. För att stärka unga tjejers självkänsla vill Vänsterpartiet införa feministiskt självförsvar på högstadiet och gymnasiet. Trygghetsvandringar ska genomföras kontinuerligt på skolorna i kommunen.

När arbetsmarknaden och människors behov förändras måste välfärden vad gäller tillgång till barnomsorg också anpassas. Därför ska barnomsorg på alla de tider då föräldrar arbetar erbjudas. Det ökar tryggheten för både föräldrar och barn.

Genom att högskolebehörighet blir standard på alla Växjö kommunala skolor stärker vi yrkesprogrammets attraktivitet och underlättar för fler att läsa på högskolan.

Vuxenutbildningen har stor betydelse för det livslånga lärandet. Förutom att den öppnar viktiga dörrar för människor till arbetsmarknaden och högre studier stärker den människors ställning i hela samhällslivet. Vänsterpartiet vill återföra vuxenutbildningen till kommunens regi, för att därigenom bättre kunna säkerställa dess kvalitet.

Digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara och utvecklas inom skolan.

Mål

1. Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen
2. En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver

Prioritering och utveckling

Uppdrag	Finansiering	Ansvarig
Förskolegrupperna och klasserna i de lägre åldrarnas storlek ska fortsätta att minska	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Mer riktad resursfördelning	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Fler speciallärare och specialpedagoger ska anställas	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Skolledare och lärare ska erbjudas kompetensutveckling och stöd för att stärkas i sin profession	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Barnomsorg på natten	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Elevhälsan ska stärkas med fokus på flickors psykiska hälsa	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Avgiftsfri skola ska verkställas	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Högskolebehörighet ska vara standard på samtliga kommunala gymnasieprogram	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Utvecklad digitalisering	Eget kapital	Utbildningsnämnden
Personal på Växjö kommuns förskolor och fritidshem ska erbjudas skyddskläder för utomhusbruk	Inom tilldelad ram	Utbildningsnämnden

Utvärdering

Nyckeltal för resultat och kvalitet

- a) Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan
- b) Andel elever som går ut grundskolan med gymnasiebehörighet
- c) Andel gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år
- d) Andel elever som uppnått kunskapskraven i årskurs 3

- a) Andel nyinvandrade elever som når gymnasiebehörighet
- b) Elever i åk 9 - avvikelsen från modellberäknat värde (SALSA) för andelen elever som uppnår gymnasiebehörighet
- c) Elever i åk 9 - avvikelsen från modellberäknat värde (SALSA) för andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen
- d) Elever i åk 9 - avvikelsen från modellberäknat värde (SALSA) för genomsnittligt meritvärde

Utveckla och förvalta en växande stad, tätorter och landsbygd

Växjö bygger vi tillsammans

Klimat och miljö är ödesfrågor för mänskligheten. Det gäller även i Växjö kommun. Alla i kommunen kan bidra till minskad miljöförstöring och minskad klimatpåverkan genom medvetna val när vi konsumerar och producerar. Ett sådant hållbart liv gynnar alla. Växjö kommun ska vara pådrivande i en sådan utveckling genom opinionsskapande aktiviteter och genom att alla inköp till kommunkoncernen noggrant prövas ur ett miljö- och klimatperspektiv. När nya bostäder och lokaler byggs ska hållbarhetsperspektivet väga tungt vid val av material, lokalisering och planering.

Växjö blir en av de första kommunerna i landet när vi 2019 börjar mäta (eller utifrån centrala mätningar uppskatta) alla klimatutsläpp som är importerade. Det handlar om all konsumtion i Växjö av varor producerade i andra länder där produktionen skapar klimatutsläpp och transporternas klimatutsläpp. I Hållbarhetsprogrammet ska åtgärder mot den importerade klimatpåverkan som Växjö står för redovisas med mål och tydliga åtgärder.

Kommunens Transportstrategi ska följas i högre utsträckning än under de senaste åren. Det betyder i praktiken mer cykelvägar och gångvägar, bättre kollektivtrafik och mindre av storskaliga betonglösningar som mest gynnar bilismen. Därför ska planeringen också innehålla pendelcykelvägar mellan Växjö tätort och de mindre orterna runt staden. Sådana satsningar finansieras med upp emot 80 miljoner kronor som frigörs när kommunen omförhandlat Fagrabäcksrondellen med Trafikverket. En ombyggnad vid Fagrabäck till en tvåfilig rondell med fler tvåfiliga in- och utfarter sparar över 200 miljoner kronor som i stället kan användas till långsiktigt hållbara trafiklösningar i hela kommunen. Säkra gång- och cykelbanor ska skapas i de mindre tätorterna där genomfartstrafiken ofta är livsfarlig för både gammal och ung.

Tekniska nämnden får i uppgift att minska det överdrivna asfaltskontot för bilvägar och att i stället underhålla cykelvägar och belägga sådana med hård yta. Två sådana sträckor är delen av Växjö Runt som i Helgevärma saknar beläggning och Sydostleden som i Växjö har betydligt sämre kvalitet än i övriga kommuner ner till Simrishamn. En andra sopsaltningmaskin fördubblar sträckorna med perfekta cykelvägar även vintertid.

Växjö tar största mängden vatten från Bergaåsen. Inriktningen på utredningsarbetet för vatten i Rottne och Braås ska vara att även dessa orter får vatten från Bergaåsen. Sjön Örken kan då bli en reservvattentäkt. Enkla publika vattenkranar där alla kan fylla på sina vattenflaskor ska kopplas in under 2019 i centrala Växjö.

Rening av Växjösjöarna till badbar status och miljömässigt acceptabel standard ska fortsätta med den planerade bottenbehandlingen av Södra Bergundasjön följt av Norra Bergundasjön.

Utredningen om avloppsvattnet från Sundet, det vill säga hela stadens avlopp, ska ha inriktningen att vattnet efter rening förs ut i renande våtmarker väster om Sundet i stället för ut i Norra Bergundasjön.

Den miljövänligaste energin är den som inte används. Därför ska hela kommunkoncernen arbeta aktivt med energieffektiviseringar i hela fastighetsbeståndet och vid nyproduktion. Växjö kommun ska också investera i förnyelsebara energikällor som t.ex. solceller. Privatpersoner och företag ska uppmuntras att göra detsamma. Gröna tak eller solceller ska bli krav vid bygglov i tätbebyggt område. Att satsa på en återbruksby som uppmuntrar både miljömässig resursanvändning och en cirkulär ekonomi är prioriterat.

Färre tillstånd till reklam i det offentliga rummet i Växjö stad.

Mer LED-belysning och mindre av energislukande gammaldags belysning på gator och torg. Detta är lönsamma investeringar eftersom driftkostnaderna sjunker drastiskt med modern LED-belysning. Alla gatljus ska vara utbytta under mandatperioden.

Samhällsplaneringen av den expansiva staden ska ske varsamt så att grönområden lämnas kvar, gärna i sammanhängande stråk och som ”gröna lungor” i rekreationsområden och som habitat för djur- och växtliv.

Klimatutsläppen från livsmedelskonsumtionen inom kommunens måltidsorganisation ska minskas genom lägre köttkonsumtion och ökad satsning på hållbar växtbaserad, närproducerad och närlagad mat. När mat lagas nära dem som ska äta bidrar det till färre transporter och skapar bättre måltidsupplevelser. Den ekologiska andelen ska öka med minst 10% per år under mandatperioden.

Bredband åt alla är kommunens inriktning. Wexnet är där ett viktigt instrument och uppdraget att nå alla ska tydliggöras.

Bostadsbyggandet ska styras av medborgarnas behov så att billiga hyresrätter blir fler och dyra bostadsrätter färre. Nya grepp ska prövas för att få fram både privata och allmännyttiga bostäder som är hållbara miljö- och klimatmässigt och ekonomiskt rimliga för hyresgästerna. Ett säkert boende är viktigt. Därför vill vi satsa på trygghetsvandringar i samarbete med både kommunala och privata fastighetsägare och utveckla projektet Huskurage. Växjöbostäder och Vidingehem ska öka sin nyproduktion av hyresrätter. Alla utförsäljningar av hyresrätter upphör för att behålla alla relativt billiga hyresrätter som sammantaget är viktiga i allmännyttans bostadsbestånd. Den kommunala bostadsförmedlingen ska även ta med de privata hyresrätterna. Det ska bli enkelt att söka bostad i Växjö.

Mål

1. Bättre fungerande och mer miljösmart infrastruktur
2. Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt
3. Göra Fagrabäcksrundellen 2-filig

Uppdrag	Finansiering	Ansvarig
Alla förvaltningar och bolag ska bli fossilfria till 2020	Inom ny tilldelad ram	Alla nämnder och styrelser
Genomföra åtgärder för att pressa produktionskostnader och bidra till lägre hyror i nyproduktionen	Inom ny tilldelad ram	Vidingehem, Växjöbostäder, VKAB, Tekniska nämnden, Kommunstyrelsen
Tillgänglighetsmärka det kommunala bostadsbeståndet	Inom ny tilldelad ram	Vidingehem, Växjöbostäder och VKAB
De klimatsmarta transporterna gång, cykel och buss ska prioriteras vid investeringar och underhåll av vägnät	Inom ny tilldelad ram	Tekniska nämnden
Vattenförsörjning till Braås och Rottne från Bergaåsen	Taxefinansiering	Tekniska nämnden
Försöksprojekt med fjärrvärmedrivna vitvaror	Inom ny tilldelad ram	VKAB, Veab, Vidingehem, Växjöbostäder, VÖFAB
Säkerställa stamnätsutbyggnaden av bredband i hela kommunen	Inom befintligt ägartillskott	Wexnet
Succesivt skapa säkra gång- och cykelvägar i Växjö och i de mindre orterna	Inom ny tilldelad ram	Tekniska nämnden och Trafikverket
Restaurering av Bergundasjöarna	Eget kapital	Tekniska nämnden

Utvärdering

Nyckeltal för resultat och kvalitet

a) Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen
b) Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel av befolkning (%)
b) Nöjd Medborgar-Index – Gång- och cykelvägar
c) Nöjd Medborgar-Index – Gator och vägar
d) Nöjd Medborgar-Index – Renhållning och sophämtning (index)
e) Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än en hektar
f) Andelen av kommunal nybyggnation som är träbaserad
g) Energianvändning per invånare
h) Antal mil per invånare när det gäller biltrafiken

Nyckeltal för resultat och kvalitet forts.

- a) Antalet färdigställda bostäder i småhus
- b) Antalet färdigställda lägenheter i flerbostadshus: andel i hyresrätt
- c) Antalet färdigställda lägenheter i flerbostadshus: andel i bostadsrätt eller äganderätt
- d) Boendesegregationsindex
- e) Antalet byggrätter i antagna detaljplaner

Stödja individer och främja ett tryggt självständigt liv

En god välfärd för varje boende i Växjö kommun

Välfärdens syfte är att ge frihet och att alla människor ska känna tryggheten av att välfärden finns när samhällets stöd behövs. Alla ska kunna leva ett gott liv oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsvariationer eller ålder. Vänsterpartiet vill bygga en stark jämlik välfärd som ger förutsättningar för en trygg ålderdom. Människor är olika och det stöd och den omsorg som ges ska vara individuellt anpassad utifrån vars och ens behov och önskemål.

Fler anställda inom äldreomsorgen är en prioriterad fråga för Vänsterpartiet i Växjö kommun och lika självklart är att personalen ges möjlighet till fortbildning och kompetensutveckling. Arbetsmiljön och arbetssituationen för all personal inom omsorgsförvaltningen och förvaltningen för arbete och välfärd är pressad, varför ekonomiska resurser ska satsas på ökad bemanning (personaltäthet). Försök med 6-timmars arbetsdag ska genomföras och arbetet för att minska delade turer (för de som önskar) ska intensifieras och kommer att underlättas av införandet av 6-timmars arbetsdag.

Vinsterna för privata aktörer ska begränsas så att skattepengarna går till avsedd verksamhet. För Vänsterpartiet är reell valfrihet prioriterad. Det ska finnas reell valfrihet när det gäller att välja mat, välja innehåll i hemtjänsten och i särskilt boende och rätt att välja aktiviteter. Vi i Vänsterpartiet arbetar för förenklad biståndshandläggning som bland annat handlar om att den berörde själv får välja innehåll på ett bestämt antal hemtjänsttimmar. Vi välkomnar också kooperativ och företag som vill driva omsorgsverksamhet helt utan vinstintresse - eventuella överskott ska investeras i verksamheten.

För att trygga tillgången på personal, exempelvis undersköterskor, ska uppdragsutbildningar genomföras. Satsningar på välfärdsteknik och digitalisering är viktiga för att hitta mer effektiva arbetsätt och ge ökad trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet för omsorgstagarna. Eventuella effekter/vinster av digitaliseringen ska satsas på personalen. Internet ska finnas i alla lägenheter i särskilt boende. Familjecentral på Teleborg ska förverkligas.

I Växjö kommun ska omsorgstagarna själva få vara med och bestämma över de insatser som ges. Medarbetarna inom omsorgen är proffs på god omvårdnad men har idag en minutstyrd arbetsdag och därför är det prioriterat att hitta arbetsmetoder (exempelvis Skönsmomodellen) där omsorgstagarnas behov och medarbetarnas kompetens är utgångspunkterna.

Hjälpmedel är viktiga för att underlätta det dagliga livet och för det förebyggande arbetet. Vi vill återinföra avgiftsfria enkla hjälpmedel. Kommunens hjälpmedelssortiment ska utökas så att behövande kan få tillgång till fler viktiga hjälpmedel. Det innebär också att kunskap måste finnas för att kunna ta del av nya och utvecklade hjälpmedel.

För ett tryggt liv är ett genomtänkt och gediget förebyggande arbete för hälsa och social utsatthet en viktig förutsättning. Alla former av missbruk drabbar inte endast den enskilde individen utan anhöriga, utomstående och hela samhället. Därför är arbetet mot missbruk en viktig insats och skall prioriteras. Barnperspektivet ska alltid genomsyra alla insatser. Själv mord går att förebygga och det kräver ett aktivt arbete på samhällets olika nivåer och myndigheter. Sociala investeringsfonder ska utvecklas inom kommunens verksamheter för att på sikt minska riskerna för långvarig arbetslöshet.

Inga inskränkningar inom LSS ska göras och vi arbetar för ett statligt huvudmannaskap inom LSS för en jämlik och rättvis hantering oavsett boställningsort. På sikt bör daglig verksamhet även kunna omfatta personer med fysisk funktionsnedsättning.

Personal ska utbildas för att upptäcka och veta hur en ska agera vid fall av våld i nära relationer eller när omsorgstagare utsätts för kränkningar eller fysiskt/psykiskt våld. Seniorlotsverksamheten är ett viktigt stöd och ska bibehållas. Avgiftsfria bussresor för pensionärer under lågtrafik ska införas och är en viktig del för att bryta social isolering.

Projekt ska genomföras för att laga mat tillsammans med hemtjänsten i hemmet. Vi vill fortsätta arbetet för att minska fallolyckor, trycksår, undernäring och att läkemedelsgenomgångar görs minst varje år för omsorgstagare inom hemtjänst och särskilt boende, för att förhindra övermedicinering. Stödet till anhörigvårdare ska förbättras och varje år ska en resa subventioneras för att anhörigvårdare ska få nödvändig avkoppling.

Skottlandsmodellen handlar om sammanhållet arbete med tidiga insatser mellan olika myndigheter, och kan utgå från Växjöns redan framgångsrika arbete med tidiga insatser i bl a Barnens bästa i Braås.

Mål

1. Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov.
2. Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas.
3. Trygghetsboende ska finnas i alla kommundelar.

4. Att efter 80 år ska rätt till 8 timmars hemtjänst per månad finnas och användas till ett innehåll som är självvalt.
5. Att efter 85 år ska rätt finnas till plats på särskilt boende utan myndighetsbeslut.
6. Att en kommunal handlingsplan tas fram som syftar till att tillgängliggöra samtliga kommunens verksamheter för personer med funktionsvariationer.
7. Personer med funktionsvariationer i Växjö kommun ska både kunna se och själva utöva både kultur och idrott.
8. Att det ska finnas en kommunal konsumentrådgivning.
9. Att ensamkommande ungdomar som bott i Sverige sedan hösten 2015 ska få stanna inom kommunen.

Prioritering och utveckling

Uppdrag	Finansiering	Ansvarig
Alla Växjöbor över 85 år ska ha rätt till en plats på särskilt boende utan särskild prövning	Inom ny tilldelad ram	Omsorgsnämnden
Att utreda rätt till färdtjänst utan särskild prövning för växjöbor över 85 års ålder	Inom ny tilldelad ram	Omsorgsnämnden
Rätt till 8 timmar hemtjänst för växjöbor över 80 års ålder	Inom ny tilldelad ram	Omsorgsnämnden
Uppdrag att se över arbetsmetoder för att öka omsorgstagares och personals inflytande	Inom ny tilldelad ram	Omsorgsnämnden
Uppdragsutbildning som ger formell undersköterskekompetens	Eget kapital	Omsorgsnämnden och Nämnden för arbete och välfärd
Utveckling av digitala verktyg inom e-hälsa och välfärdsteknik	Eget kapital	Omsorgsnämnden, Nämnden för arbete välfärd
Inleda arbetet med sociala investeringsfonder	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Fortsätta arbetet med familjecentral på Teleborg	Inom ny tilldelad ram	Nämnden för arbete och välfärd, Utbildningsnämnden, Kommunstyrelsen
Satsning på hemmaplanslösningar inom missbruksvården	Inom ny tilldelad ram	Nämnden för arbete och välfärd

Utvärdering

Nyckeltal för resultat och kvalitet

- a) Andel nöjda med matens smak
- b) Andel som upplever måltiden som en trevlig stund
- c) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)
- d) Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)

- a) Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)
- b) Ej återaktualiserade biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)
- c) Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)
- d) Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21 + ett år efter avslutad utredning
- e) Andel barn i ekonomiskt utsatta familjer

Möjliggöra en aktiv fritid

Kultur och fritid för alla

Kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga för människors livskvalitet. Alla oavsett ålder, kön, funktionsvariation, socioekonomisk bakgrund eller etnisk tillhörighet ska ges goda möjligheter att delta i idrotts- och fritidsaktiviteter.

Kulturen och fritiden ska vara en mötesplats där erfarenheter och kunskap växer. Därför är offentliga rum, såväl i staden som på landsbygden, betydelsefulla. För att säkerställa att kommunens samtliga invånare får del av utbudet är det ur ett jämlikhetsperspektiv viktigt att gratis aktiviteter erbjuds. Scensommar; som erbjuder gratis kulturupplevelser på ett flertal orter skall prioriteras. Alla barn skall ges möjlighet att vara kulturutövare. På sikt bör Kulturskolan vara kostnadsfri och erbjuda kurser både i Växjö och i kringliggande samhällen. För att säkerställa att en hög andel av kommunens invånare är simkunniga ska avgiftsfri simskola för barn och ungdomar erbjudas på sikt. Redan nu kommer alla 6-åringar, genom riktat statsbidrag, att erbjudas avgiftsfri simundervisning. Arbetet med en ny bad- och simhall ska fortsätta, där både kommuninvånarnas och simsportens behov tillgodoses. Stöd bör riktas så att också personer med funktionsvariationer skall kunna delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Lekplatser ska finnas tillgängliga för alla i alla delar av kommunen. Arbetet med att trygga att kommunens offentliga badplatser är tillgängliga skall fortgå. Vi blir också allt äldre och håller oss friskare längre. En aktiv fritid för seniorer bör därför stimuleras.

Fritidsgårdar ska finnas i alla kommundelscentra. För att underlätta utövande av fritidsaktiviteter skall en fritidsbank inrättas. En fritidsbank är som ett bibliotek fast med sport- och fritidsprylar, där man kan låna utrustning till en aktiv fritid.

I Växjö har vi idag ett både omfattande, mångkulturellt och mångsidigt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Tillkomsten av Arenastaden har gett såväl elit- som breddidrotten bra förutsättningar. Växjö kommuns breda föreningsliv utgör sedan länge garanten för att barn och ungdomar kan få utlopp för sina olika intressen. Ridsporten är en verksamhet som har fått stå tillbaka de senaste årtiondena. Här krävs en ordentlig satsning för att inte några av kommunens ridklubbar tvingas till nedläggning på grund av arbetsmiljö- och/eller djurskyddsskäl. Vänsterpartiet i Växjö kommun prioriterar därför en satsning på utveckling av ridsporten och resurser ska tillföras för att en upprustning ska möjliggöras.

Byggandet av spontan- eller näridrottsplatser och bostadsnära spår och leder ska prioriteras. En skatepark i Lammhult ska anläggas. I en kreativ och kulturell kommun kan kulturturismen utvecklas. Fri åsiktsbildning och fritt kunskapsutbyte är hörnstenar i ett demokratiskt samhälle och därför är bibliotekens kärnverksamhet viktig att värna.

Föreningar som främjar jämställdhets- och integrationsarbete skall stöttas. Vi vill särskilt satsa på stöd till föreningar för att alla ungdomar ska kunna ta sig till bortamatcher, särskilt viktigt för ensamkommande. För att skapa identitet till kommunens olika områden och möjliggöra fler konstupplevelser för invånarna bör 1%-regeln, som innebär

att 1% av byggkostnaden vid byggnation skall avsättas till konstgestaltning, gälla även privata byggbolag.

Växjö ska utvecklas som friluftskommun med ett starkt folkhälsoarbete. Användandet av våra kommunala idrottsytor ska öka. Vid omläggningar av träningsplaner för fotboll m.m. ska konstgräsbeläggningar prioriteras för att maximera nyttjandegraden. Men då mikroplaster är ett växande problem skall konstgräsbeläggningar med andra material prioriteras.

Mål

1. Invånare i Växjö kommun, med fokus på barn, unga och funktionsnedsatta ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet.
2. I Växjö kommun ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar för att bedriva sin verksamhet.
3. Växjö kommun skall erbjuda kostnadsfria kultur- och fritidsaktiviteter, med fokus på jämlikhet.

Uppdrag	Finansiering	Ansvarig
Miljövänligt konstgräs vid omläggning av fotbollsplaner	Inom ny tilldelad ram	Kultur- och fritidsnämnden
Gemensamma ytor för aktivitet och rekreation ska ingå i planprocessen	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Öka takten med att tillgängliggöra badplatser i hela kommunen	Inom ny tilldelad ram	Tekniska nämnden och Kultur- och fritidsnämnden
Särskild satsning på ridsporten	Inom ny tilldelad ram	Kultur- och fritidsnämnden
Genomförandet av friluftsprogrammet	Inom ny tilldelad ram	Tekniska nämnden och Kultur- och fritidsnämnden
Inrätta s k fritidsbank	Inom ny tilldelad ram	Kultur- och fritidsnämnden

Utvärdering

Nyckeltal för resultat och kvalitet

a) Nöjd Region-Index – Fritidsaktiviteter (index)

b) Nöjd Medborgar-Index – Kultur (index)

a) Deltagartillfällen i idrottsföreningar, (antal/inv 7-20 år)

b) Andelen medborgare som är nöjda med den insyn och det inflytande de har över kommunala beslut och verksamheter

Ett tryggt och hållbart samhälle för alla

Trygghet och jämlikhet för kommande generationer

I Växjö kommun ska alla kunna leva ett bra liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Genom att förena grön omställning med social utveckling och ekonomi i balans bygger vi trygghet. Ju mindre klyftor mellan samhällsklasser och individer, mellan kvinnor och män, mellan nya och ”gamla” svenskar, ju större trygghet och tillit.

Växjö kommuns verksamheter ska säkerställa en jämlik, hälsofrämjande livskvalité med liten miljöpåverkan och utgå från FN:s globala mål, Agenda 2030. Ett hållbarhetsprogram utifrån de 17 målen är under framtagande.

Växjö kommun ska arbeta för att utjämna maktskillnader och motverka alla former av diskriminering. Ojämlikheten i invånarnas livsvillkor ska kartläggas med hjälp av praktiker och forskare och åtgärder vidtas successivt. Kommunen ska ha en god dialog med föreningslivet, som ska stimulera mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och integration genom sitt bidragssystem.

Frihet från våld är en mänsklig rättighet. Arbetet mot våld i nära relationer, hedersvåld och förtryck ska vara särskilt prioriterat i Växjö kommun.

Vänsterpartiet har i fullmäktige fått ja till att göra en handlingsplan mot det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Det handlar om våld, om könsstymning, om barnnäktenskap, om förtryck inom klankulturen. Den planen ska omgående göras och berörd personal ha utbildning inom detta specifika våldsområde.

#metoo-rörelsen – till exempel #tystiklassen, #räckupphanden – har tydligt visat hur utbrett trakasserier, hot, kränkningar, psykiskt och fysiskt våld, sexuellt våld, hat och mobbning är i skolvärlden, i den fysiska miljön såväl som på nätet. Skolan har ett stort ansvar för kunskaper, analyser och åtgärder. Men inte bara lärarna utan all personal i förskolan/skolan, eleverna själva och föräldrarna. Bara genom ett aktivt arbete tillsammans går det att bryta den struktur som förföljt kvinnor sedan antiken! Nu är läget synligt för var och en. Finns inget att vänta på. Med Vänsterpartiets inflytande kan våra förslag med anledning av #metoo förverkligas och vi lämnar en ljusare och tryggare tillvaro åt kommande generationer.

Mål

1. Förebygga mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och barn som har bevittnat våld genom normkritiskt, långsiktigt arbete, främst i förskolor-skolor.
2. Ökade kunskaper, kompetens och metodutveckling kring våld och våldsutövare för berörd personal.

3. Motverka könssegregerade arbetsplatser.
4. Påvisa mäns och kvinnors olika men uppenbara behov av jämställdhetsfrämjande insatser.
5. Arbeta aktivt för att bryta normalisering av hot och våld mot kvinnor samt att öka tryggheten i det offentliga rummet.
6. Delta i webbkurserna Om Våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.
7. Verka för att polisen ägnar nätbrotten mer uppmärksamhet och redovisar statistik.
8. Ta del av resultaten och erbjuda kompetensutveckling i MUCFs metod ”En kommun fri från våld”.
9. Utveckla samarbete med den nya myndigheten MUCF.
10. Erbjud kompetensutveckling kring våld till personal som möter äldre och funktionsnedsatta.
11. Erbjud kompetensutveckling om barnkonventionen och mänskliga rättigheter.
12. Ge nyanlända grundlig information om svensk familjerättslig lagstiftning.
13. Ge Kvinnojouren Blenda det stöd som verksamheten har behov av.
14. Våra förslag är sammantaget avsedda att förebygga brott genom att skapa jämställda, jämlika människor som har möjlighet till goda livsvillkor och då blir trygga individer

Uppdrag	Finansiering	Ansvarig
Samma miljökrav som kommunen har på sina egna verksamheter ska ställas vid upphandling	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Agenda 2030-diplomering av kommunens verksamheter	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Implementering lokal agenda 2030	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Ojämligheten i livsvillkor för komuinnevånarna ska kartläggas	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
En utredning ska göras för att hitta lämplig plats och mark för en ny räddningstjänststation	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Teckentolkning av kommunfullmäktige	Inom ny tilldelad ram	Kommunfullmäktige

Uppföljning

Nyckeltal för resultat och kvalitet

- a) Fossila koldioxidutsläpp per invånare
- b) Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen
- c) Andel certifierade ekologiska livsmedel i de kommunala köken
- d) Andel närproducerade livsmedel i de kommunala köken
- e) Andel hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall
- f) Ekologisk status med avseende på fosforhalten i Mörrumåns huvudfåra, Växjösjön, Trummen, Södra Bergundasjön, Norra Bergundasjön och Aggaån.

- a) Andelen barn i ekonomiskt utsatta familjer
- b) Boendesegregationsindex
- c) Se nyckeltal till mål 1, process *Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad*

- a) Nöjd Region-Index
- b) Anmälda brott om skadegörelse, antal/1000 invånare
- c) Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 invånare
- d) Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, (mediantid i minuter).

- a) Uppmätt fysisk tillgänglighet
- b) Andelen invånare som upplever att de utsätts för diskriminering
- c) Nyckeltal för individdata redovisas uppdelat på kön

Attraktiv arbetsgivare

Makt och inflytande över sin arbetssituation

En mycket stor del av Växjö kommuns budget är personalkostnader. Det är medarbetarna som gör jobbet, som är där för kommuninvånarnas behov och drägliga livsvillkor. De ska ha en god arbetsmiljö och känna att de har möjlighet att påverka sin arbetssituation och innehållet i arbetet. Alltför många har vi träffat, i vården, omsorgen, skolan som är stressade, som saknar vikarier när någon är sjuk, som mår dåligt av att inte få tiden att räcka till för de medborgare som behöver dem.

– Minst ett år har det varit så här, beskrev en vårdarbetare i en hemtjänstgrupp: Kaos, dålig ledning, personal som slutar, tystnadskultur, alldeles för få anställda i gruppen. Det är svårt att rekrytera, vissa yrkeskategorier är svårare än andra. Det enda att göra för att underlätta och förbättra situationen är att vara en attraktiv arbetsgivare.

Det finns mycket att göra för att bli en attraktiv arbetsgivare. Vi föreslår att heltidsanställning blir normen, att delade turer minimeras, att fastanställning blir norm och att kortare arbetsdag provas på minst två arbetsplatser, en inom omsorgen, en inom socialtjänsten. Vi föreslår också att jämställda arbetsplatser ska bli ett mål; att den könsmässiga ensidigheten bryts och att Växjö kommun ska se positivt på intraprenader. De ger personal mer inflytande på sin arbetsplats. Särskilda boendet Sörgården i Rottne är ett bra exempel.

– Nu är vi mer måna om Sörgården, sa en anställd om intraprenaden.

Lönekartläggningar ska ske varje år och ojämsställda löner ska avskaffas. En annan jämställdhetsåtgärd är att införa fria arbetskläder för utomhusarbete vid förskolor och fritidshem. Fortbildning och kompetensutveckling ska vara generös. Det tjänar alla på; Kommunen får gott rykte som attraktiv arbetsplats, barnen i skolan, hyresgäster på äldreboenden, den enskilde.

Vi vill se mer analyser av sjukskrivningstalen. Vad kan kommunen göra för att få ner sjuktalen och vad skulle det ge tillbaka? Fler anställda, mindre stress – vad ger det för konsekvenser socialt, ekonomiskt och verksamhetsmässigt? På sikt ser vi nödvändigheten av ett hållbart arbetsliv som fördelar arbetet på fler, kortar arbetstiden och som gör det möjligt för alla att orka med sin anställning fram till pensioneringen.

Vi vill även sänka de fasta politikerarvodena med 10%.

Vi vill också se mer av analyser kring vilka yrkeskategorier som anställs och vilka som inte anställs. Växer antalet kontrollanter på bekostnad av fotfolk i vård och omsorg? New Public Management (NPM) diskuteras allt mer. Den moderna styrformen är direktkopierad från tillverkningsindustrin och passar dåligt in på kommunal verksamhet.

Digitalisering kan vara ett bra hjälpmedel. De effektiviseringar och vinster som eventuellt görs genom digitalisering på en arbetsplats ska gå till personalutveckling, anser vi.

Mål

1. Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor
2. Medarbetare i Växjö kommun har tillgång till en god fortbildning och kompetensutveckling
3. Både fysisk och psykisk arbetsmiljö ska kartläggas
4. Skyddsombuden ska garanteras en god arbetssituation och respekteras
5. Temperaturmätaren ska kompletteras med ett antal djupintervjuer

Uppdrag	Finansiering	Ansvarig
Anställda ska kunna erbjudas möjligheten att kunna välja kortare arbetstid istället för löneökning	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Anställning på heltid ska vara norm	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Tillsvidareanställning ska vara norm	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Kartläggning av delade turer	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Utredning om konsekvenser av avskaffande av delade turer	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Inom 45 sjukdagar ska bedömning av arbetsförmågan göras	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Årlig medarbetarenkät	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Vid upphandling ska krav ställas på att anställda ska ha rätt till samma arbetsvillkor som anställda inom Växjö kommun.	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen
Personal på Växjö kommuns förskolor och fritidshem ska erbjudas skyddskläder för utomhusbruk	Inom ny tilldelad ram	Utbildningsnämnden
Vid upphandling ska krav ställas på att anställda ska ha rätt till samma arbetsvillkor som anställda inom Växjö kommun.	Inom ny tilldelad ram	Kommunstyrelsen

Utvärdering

Nyckeltal för resultat och kvalitet

a) Heltidsanställda månadsavlönade kommun, andel
b) Ofrivillig deltid eller deltid?
b) Andelen med tidsbegränsad anställning
c) Anställda utrikes födda, kommun, balanstal
d) Lönegap median kvinnor – median män anställda av kommunen, kr
e) Genomsnittlig medarbetarupplevelse enligt lokal barometer
a) Fortbildning, timmar
a) Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden (%)

Ekonomisk redogörelse:

Budget år 2019 med plan för 2020-2021

Finansiella mål kopplade till god ekonomisk hushållning

Kommunens eget kapital ska inflationssäkras över en konjunkturcykel (7 år). I högkonjunktur bör resultatet ligga ännu högre för att kunna möta sämre resultat i en lågkonjunktur. Det är inte önskvärt att kommuner och landsting tvingas till alltför omfattande besparingar i en lågkonjunktur och därmed förstärker konjunktursvängningarna.

Vid avstämning enligt lagen om god ekonomisk hushållning ska fullmäktige därför medvetet och tydligt öronmärka överskott för att i lågkonjunktur kunna möta eventuella tillfälliga kostnadsökningar och/eller intäktsminskningar.

Kostnader för vatten, avlopp och avfallshantering ska, sett över tiden, till 100 procent täckas genom avgifter

Sjuårscykeln fram t.o.m. 2019 beräknas inflationen till 6,4 procent. Det innebär att det egna kapitalet 2019 ska uppgå till 2 925 miljoner kronor. Det egna kapitalet 2019 beräknas uppgå till 3 245 miljoner kronor.

Gemensam finansiering

Sammanfattning budgeterat på gemensam finansiering

Mkr	2019	2020	2021
Skatteintäkter	4 118	4 270	4 420
Utjämnings och generella statsbidrag	1 031	1 076	1 096
Finansnetto	176	146	146
Personalkostnad	116	123	129
Pensioner	118	130	137

Skatteintäkter åren 2019-2021

Utdebiteringen för Växjö kommun uppgår 2019 till 20:59. Det är en ökning med 40 öre jämfört med 2018. För åren 2020-21 beräknas oförändrad utdebitering. Genomsnittlig utdebitering i riket för primärkommuner är 20:74 för 2018.

Skatteunderlagsprognosen bygger på följande förutsättningar:

Årlig procentuell förändring av timlöner, BNP, skatteunderlag m.m., riket

	2017	2018	2019	2020	2021
Timlöner	2,5	2,8	3,1	3,4	3,4
Arb. Timmar kalenderkorr.	1,9	1,7	0,8	0,4	0,1
Arbetslöshet 15 -74 år*	6,7	6,2	6,2	6,1	6,1
BNP, kalenderkorr.	2,7	2,9	2,2	2,1	1,8
KPIF, årsgenomsnitt	2,0	1,7	1,7	2,0	2,1
Skatteunderlag	4,5	3,6	3,9	3,7	3,5

* Procent av arbetskraften

Kommunalekonomisk utjämning

Syftet med utjämningssystemet är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner i landet i att kunna tillhandahålla likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden.

Statligt utjämningsbidrag

Från och med 2005 har det tidigare generella statsbidraget och inkomstutjämningen ersatts av ett statligt utjämningsbidrag vilket garanterar kommunerna 115 procent av medelskattekraften.

Räcker inte anslaget nivå att finansiera den garanterade nivån justeras detta genom att kommunerna själva får betala en regleringsavgift. Överstiger anslaget nivå den garanterade nivån betalar staten ut ett regleringsbidrag

Beräkningen av bidraget för åren 2019-21 bygger på en befolkningsökning med 1 300 personer 2018, 1 250 personer 2019 och 1 200 personer 2020 och att Växjös skatteunderlag ökar lika med riket.

Kostnadsutjämning

Kostnadsutjämningen baseras på mätbara och för kommunen opåverkbara faktorer som mäter strukturella kostnadsskillnader. Kostnadsutjämningen ska inte kompensera för skillnader i servicenivå, kvalitet, avgiftssättning eller effektivitet. Växjö har, jämfört med riket, gynnsamma strukturella förhållanden i de flesta delmodeller vilket innebär att kommunen betalar en avgift.

Statsbidrag

Kommunal fastighetsavgift

2008 ersattes den statliga fastighetsskatten på bostäder med en kommunal fastighetsavgift. Kommunal fastighetsavgift för småhus är 0,75 procent av taxeringsvärdet. Den årliga intäktsförändringen från fastighetsavgiften tillförs respektive kommun.

LSS-utjämning

Utjämningssystemet är mycket känsligt för förändringar i den underliggande verksamhetsstatistiken vilket kan leda till att bidraget förändras kraftigt mellan åren. Beloppen för 2019 och framåt är budgeterade enligt den prognos som SKL redovisat i april 2018.

Statsbidrag minskad segregation

För 2018 avsätts 425 miljoner kronor till kommuner med områden med socioekonomiska utmaningar. För 2019 avsätts 1,35 miljarder och därefter 2,2 miljarder årligen 2020–2027. Syftet med satsningen är att bryta segregationen och minska klyftorna och att bygga ett tryggt och hållbart Sverige.

I budget 2019 med verksamhetsplan 2020-2021 görs ett antagande om att Växjö kommun kommer få ta del av dessa medel med 25 mkr per år.

Statsbidrag utsatta skolor

I budget 2019 med verksamhetsplan 2020-2021 görs ett antagande om att Växjö kommun kommer få ta del av dessa medel med 20 mkr per år.

Statsbidrag välfärd

Pengarna till kommunsektorn fördelas dels via det kommunalekonomiska utjämningsanslaget dvs. i kronor per invånare, dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och nyanlända. Beräkningen för Växjö 2019-20 bygger på samma grunddata som för 2018. Från år 2021 är tanken att hela tillskottet ska ligga i anslaget för den kommunalekonomiska utjämnings som generellt statsbidrag

Byggbonus

Statsbidraget till kommuner (totalt 1,3 mdr) för ökat bostadsbyggande är utformat så att kommuner har rätt att söka stöd för varje bostad som omfattas av ett startbesked från byggnadsnämnden under en tolv månadersperiod (1 augusti – 31 juli). Bidraget är oberoende av storleken på eller typ av bostad.

Bidraget är uppdelat i två pottar där den ena potten (pott A) på 60 procent av det totala statsbidraget går till de bostäder som byggs och som motsvarar ett behov av bostäder hos nyanlända i respektive kommun. Pott B består av de resterande 40 procenten och kommer att gå till de bostäder som byggs utöver behovet hos nyanlända.

Sammanställning skatter, utjämning och statsbidrag, Växjö kommun

Mkr	2018	2019	2020	2021
Allmän kommunalskatt	3 875	4 118	4 270	4 420
Statligt utj.bidrag	825	876	925	970
Regl.bidrag/avgift	14	37	59	55
Kostnadsutjämning	-113	-145	-158	-161
Kom. fastighetsavgift	158	162	164	166
LSS-utjämning	30	45	45	46
1Statsbidrag, minskad segregation ²	0	25	25	25
Statsbidrag utsatta skolor ³	0	20	20	20
Statsbidrag välfärd	59	36	21	
Byggbonus	20	20	20	20
	4 868	5 194	5 391	5 561

Finansnetto

Finansnettot består av flera delar: själva finansnettot (räntor), borgensavgifter, återbäring från Kommuninvest, utdelningar från bolag och aktieägartillskott.

Kommunens överlikviditet har tidigare i första hand lånats ut till VKAB som i sin tur lånar ut till de helägda kommunala bolagen. De senaste åren har utlåningen från kommunen till VKAB minskat till följd av begränsade möjligheter att dra av för räntekostnader. Detta har inneburit minskade ränteintäkter till följd av begränsade möjligheter till avkastning enligt den gällande finanspolicyn samt inga intäktsräntor på koncernkontot. Faktorer som påverkar finansnettot är

² Det är i maj 2018 osäkert om dessa statsbidrag klassificeras som generella statsbidrag i kommunens redovisning.

³ Det är i maj 2018 osäkert om dessa statsbidrag klassificeras som generella statsbidrag i kommunens redovisning.

investeringar, den befintliga utlåningen till de kommunala bolagen, förskottering av infrastruktursatsningar, resultatförsämringar och förväntat ränteläge. I beräkningen ingår också kommunens låneskuld.

Återbäringen från Kommuninvest är en ränta på insatskapital och som beslutas på Kommuninvests årsstämma. Beloppet har minskat mot tidigare år.

Aktieägartillskottet till Wexnet via VKAB och Veab avser utbyggnad av stamnätet för bredband på landsbygden. Tillskottet lämnas enligt aktieägaravtalet.

Sammanställning finansnetto

Mkr	Utfall 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Finansnetto	13	20	20	20	20
Borgensavgift mm	56	52	52	52	52
Återbäring Kommuninvest	11	12	12	12	12
Utdelning kommunala bolag	105	144	104	74	74
Aktieägartillskott Wexnet	-12	-12	-12	-12	-12
	173	216	176	146	146

Kommunens nämnder och styrelser debiteras intern ränta för kapital som investeras i anläggningar, inventarier m.m. Internräntesatsen ska motsvara den verkliga lånekostnaden. För 2019 är internräntesatsen 2,5 %, vilket är något högre än SKL:s rekommendation.

Personal och pensioner

Personalkostnaderna, som för 2018 beräknas uppgå till 3,4 mdr, utgör den tyngsta kostnadsposten i kommunens samlade budget och svarar för ca 68 % av nettokostnaden. På den kommunala arbetsmarknaden löper vissa löne- och kollektivavtal tillsvidare, medan merparten löper fram till april 2020. Beräkningarna för 2019-2021 är enligt regeringens bedömning, drygt 3 % per år.

Pensionskostnaderna är beräknade i enlighet med pensionsförvaltarens långtidsprognos.

Verksamhetens nettokostnader år 2019

Som grund för nämndernas planering framställs vissa gemensamma planeringsförutsättningar, såsom befolkningsutveckling, bostadsbyggande, lönerevision, lokala planer med mera. Utgångspunkt för budgeten år 2019 är innevarande års budget, justerad med eventuella under året beslutade verksamhetsförändringar. Hänsyn tas till hur riksdagsbeslut och det samhällsekonomiska läget i övrigt påverkar ekonomin. Dessutom tas hänsyn till de slutsatser som kan dras av bokslutet 2017 och de utfallsprognoser som föreligger innevarande år.

Någon generell uppräknings av nämnders och styrelser budgetanslag har inte gjorts med hänsyn till inflation. Nämnderna ska bedöma kostnadsutvecklingen för olika typer av varor och tjänster och beakta dem i sina internbudgetar.

Förändringar år 2019-21 jämfört med 2018

Nämnder och styrelser tillförs 232 mkr 2019 för demografi, ökade lokalkostnader och ny verksamhet utöver kompensation för ökade lönekostnader.

Förändring ramar jämfört med 2018

Minustecken indikerar tillskott till nämnd/styrelse

Tkr	2019	2020	2021
Kommunstyrelse			
Resurstillskott	-11 000	-11 000	-11 000
	-11 000	-11 000	-11 000
Kultur- och fritidsnämnd			
Resurstillskott	-5 000	-12 000	-12 000
	-5 000	-12 000	-12 000
Nämnd för arbete och välfärd			
Resurstillskott	-10 000	-10 000	-10 000
	-10 000	-10 000	-10 000
Omsorgsnämnd			
Resurstillskott	-80 000	-80 000	-80 000
	-80 000	-80 000	-80 000
Utbildningsnämnd			
Resurstillskott	-127 000	-127 000	-127 000
	-127 000	-127 000	-127 000
Valnämnd			
Allmänna val, EU-val	1 000	2 000	2 000
	1 000	2 000	2 000

Investeringar

Det är nämndernas utrymme i driftbudgeten som styr investeringsnivån. Det är således respektive nämnd som har att besluta om vilka investeringar som ska genomföras.

Nämnden beslutar om investeringar upp till 10 mkr och ska upprätta interna anvisningar för beslut och hantering av investeringsprojekt. För bruttoinvesteringar i exploateringsområden gäller beloppsgränsen 20 mkr. När det gäller investeringar i lokaler som nämnderna för sin verksamhet hyr av ett kommunalt bolag eller annan part beslutas investeringar mellan 2-20 mkr av respektive nämnd. Investeringar som överstiger dessa belopp ska beslutas av kommunfullmäktige

Investeringar i nya exploateringsområden ska på sikt finansieras med försäljningsinkomster. De ökade driftkostnaderna till följd av investeringar i VA-verksamhet och avfallshantering täcks med avgifter. Övriga investeringar finansieras till största delen med skattemedel.

Finansiell analys

För att beskriva Växjö kommuns förmåga att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används analysmodellen RK. RK-modellen bygger på fyra olika perspektiv; resultat, kapacitet, risk och kontroll. Analysen inom varje perspektiv grundas på olika finansiella nyckeltal, vilka har till uppgift att belysa ställning och utveckling av kommunens ekonomi.

Resultat och kapacitet

Årets resultat

Mkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Årets resultat	159	50	5

Växjö kommun budgeterar år 2019 ett överskott på 5 mkr. Kommunen har medvetet gjort avsättningar och byggt upp ett eget kapital som täcker alla pensionskostnader. Kommunen har 1 207 mkr avseende justerade överskott till och med 2017 att möta tillfälliga intäktsminskningar och/eller kostnadsökningar med hänvisning till synnerliga skäl. Det innebär således ett handlingsutrymme för kommunen.

Nettokostnadsutveckling

Procent	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Andel nettokostnad i förhållande till skatt och utjämning	95,3	100,6	99,9

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar, pensionskostnader och finansnetto men exkl. jämförelsestörande poster, budgeteras att ta 100 procent i anspråk av skatteintäkter och statsbidrag år 2019. Det är något lägre än prognosen för 2018 men betydligt högre än bokslut 2017. Nettokostnaderna kan vara högre ett par år men sedan måste denna utveckling brytas.

Det finansiella målet att inflationssäkra det egna kapitalet över en konjunkturcykel uppfylls åren 2019-2021. Om inflationen uppgår till 1 procent så motsvaras det av ett resultatkrav på 32 mkr.

Investeringsvolym

Från och med 2018 ändrades principerna för redovisning av exploateringsverksamheten. Under 2019-21 beräknas nettoinvesteringar om 225 mkr/år. Utfallet för 2017 uppgick till 262 mkr efter justering av exploateringsverksamheten och för 2018 beräknas nettoinvesteringarna till 250 mkr.

Höga investeringar innebär en likviditetsbelastning och försämrat finansnetto.

Skattefinansiering av investeringar

När den löpande driften har finansierats bör det återstå tillräckligt stor andel av skatteintäkter och statsbidrag för att större delen av investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. Kan kommunen egenfinansiera investeringarna under året så stärks den långsiktiga betalningsberedskapen i form av förbättrad soliditet.

Mkr	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Årets resultat	159	50	5
Årets avskrivningar	127	130	132
Summa	286	180	137
Nettoinvestering	262	250	225
Försäljning anläggningstillgångar	0	2	2
Summa	262	252	227
Skattefinansieringsgrad	109 %	71 %	60 %

Skattefinansieringen av investeringar minskar de kommande åren på grund av en högre investeringsvolym och lägre resultat. Investeringar i verksamhetslokaler görs företrädesvis av de kommunala bolagen och kostnaden belastar nämnderna i form av hyror.

Soliditet

Procent	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Soliditet	56,8	57,0	56,8
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse	27,6	29,1	29,6

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändringen av tillgångarna.

För att få ett mer relevant mått vid beräkningen av soliditeten bör hänsyn tas till de pensionsåtaganden som redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Kommunen måste ha ett positivt resultat med en strikt reglerad investeringsvolym för att klara av att bedriva verksamheten enligt nuvarande nivå på lång sikt. Sker inte detta lämnas en skuldsättning som måste finansieras av kommande generationer. Att soliditeten inkl. ansvarsförbindelsen ökar beror på att ansvarsförbindelsen beräknas sjunka de kommande åren.

Risk och kontroll

Balanslikviditet

Procent	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Balanslikviditet	182	178	172
Balanslikviditet exkl. semesterlöneskuld	219	214	207

Balanslikviditeten ger besked om kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Kommunens balanslikviditet, dvs. omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder, budgeteras till ca 172 procent år 2019. Vid värdet 100 klaras precis de kortfristiga åtagandena. Exkluderas intjänad semester och okompenserad övertid från skuldsidan, eftersom det inte är särskilt troligt att allt kommer att omsättas inom det närmaste året, så uppgår balanslikviditeten till ca 207 procent.

Kommunens betalningsförmåga på kort sikt uppehålls, förutom av likviditeten, av kreditmöjligheten i koncernkontot.

Skuldsättningsgrad och räntebärande skulder

Procent	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Total skuldsättningsgrad	43,2	43,0	43,2
varav avsättningar	7,5	7,9	8,3
varav kortfristiga skulder	20,6	20,3	20,2
varav långfristiga skulder	15,1	14,8	14,7

Växjö kommun har en förhållandevis låg skuldsättningsgrad, dvs. avsättningar, kortfristiga och långfristiga skulder i relation till totala tillgångar. Orsaken till detta är att kommunens bolag äger i stort sett samtliga verksamhetslokaler. Bolagens förvärv av dessa från kommunen samt gjorda investeringar har främst finansierats genom lån med kommunal borgen som säkerhet. De senaste åren har skuldsättningsgraden ökat och beräknas uppgå till 43,2 % 2019. Orsaken till ökningen är att långfristiga lån har tagits upp för utlåning till SEB som en del i finansieringen av Sandvik 3. Vidare har långfristiga lån tagits upp avseende den nya vattenförsörjningen från Bergaåsen samt för utlåning till föreningar inom Arenastaden.

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande är betydligt över genomsnittet i landet och uppgår till ca 6,5 mdr. Växjö kommun har valt att bedriva en stor del av sin verksamhet i bolagsform. Drygt 99 procent av borgensåtagandet är beviljat till kommunens helägda bolag. Någon större risk avseende detta borgensåtagande föreligger inte eftersom bolagen genomgående har en stark och stabil ekonomi.

Känslighetsanalys

Växjö kommuns beroende av omvärlden kan beskrivas genom en känslighetsanalys. I tabellen nedan framgår hur olika händelser var för sig påverkar den kommunala ekonomin. Små förändringar kan innebära stora belopp, vilket visar hur viktigt det är att det finns marginaler när budgeten fastställs.

	Mkr
Löneförändring med 1 % inkl PO	35
Förändrad utdebitering med 1 kr	200
Medelskattekraftsförändring 1 %	40
Prisförändring med 1 % på varor och tjänster	24
Förändrade taxor med 1 %	4
Byggnadsinvestering 10 mkr	1

Storleken på de resurser som kommunen erhåller eller betalar till staten i utjämningsystemen är beroende av befolkningens storlek. För 2019 är det befolkningen den 1 november 2018 som avgör resursernas storlek. Det beräknade nettobeloppet per invånare år 2019 sammanfattas i nedanstående tabell.

	kr/inv
Garanti inkomstutjämning	52 300
Kostnadsutjämning	-1 565
Regleringsbidrag	406
LSS-utjämning	486
Kom. fastighetsavgift	1 763
Summa	53 390

En befolkningsförändring på 100 personer fler eller färre än prognostiserat förändrar resultatet med ca 5,3 mkr.

RESULTATRÄKNING					
Mkr	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens kostnader och intäkter	-4 557	-4 904	-5 188	-5 326	-5 459
Avskrivningar	-127	-130	-132	-134	-136
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-4 684	-5 034	-5 320	-5 460	-5 595
Skatteintäkter	3 751	3 875	4 118	4 270	4 420
Generella statsbidrag och utjämning	919	993	1 031	1 076	1 096
Finansnetto	173	216	176	146	146
RESULTAT FÖRE EXTRAORD. POSTER	159	50	5	32	67
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	159	50	5	32	67
(varav taxefinansierad vht)	(1)	(0)	(0)	(0)	(0)
(varav biogas)	(0)	(-2)	(0)	(0)	(0)
BALANSRÄKNING					
Mkr	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar	3 511	3 629	3 720	3 809	3 896
Materiella	1 735	1 853	1 944	2 033	2 120
Finansiella	1 776	1 776	1 776	1 776	1 776
Omsättningstillgångar	2 103	2 055	1 989	1 952	1 952
SUMMA TILLGÅNGAR	5 614	5 684	5 709	5 761	5 848
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER					
Eget kapital	3 190	3 240	3 245	3 277	3 344
varav årets resultat	159	50	5	32	67
Avsättningar	421	446	471	496	521
Skulder	2 003	1 998	1 993	1 988	1 983
Långfristiga	848	843	838	833	828
Kortfristiga	1 155	1 155	1 155	1 155	1 155
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	5 614	5 684	5 709	5 761	5 848

KASSAFLÖDESANALYS					
Mkr	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat	159	50	5	32	67
<i>Justering för ej likviditetspåverkande poster</i>					
Av- och nedskrivningar	127	130	132	134	136
Avsättningar	93	25	25	25	25
Realisationsvinst/förlust	-34	0	0	0	0
Medel från vht före förändring av rörelsekapital	345	205	162	191	228
Förändring kortfristiga fordringar	133	0	0	0	0
Förändring förråd	2	0	0	0	0
Förändring kortfristiga skulder	50	0	0	0	0
MEDEL DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	530	205	162	191	228
Nettoinvesteringar materiella anl.tillgångar	-289	-250	-225	-225	-225
Försäljning materiella anl.tillgångar	178	2	2	2	2
Förvärv finansiella anl.tillgångar	0	0	0	0	0
Försäljning finansiella anl. tillgångar	0	0	0	0	0
MEDEL					
INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-111	-248	-223	-223	-223
Nyupptagna lån/ amortering	9	-5	-5	-5	-5
Förändring långfristiga fordringar	-120	0	0	0	0
MEDEL					
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-111	-5	-5	-5	-5
ÅRETS KASSAFLÖDE	308	-48	-66	-37	0

DRIFTBUDGETRAMAR 2019-2021

Tkr	Utfall	Prognos	Budget	Plan	Plan
NÄMND/STYRELSE	2017	2018	2019	2020	2021
Byggnadsnämnd	7 780	16 433	16 433	16 433	16 433
Kommunfullmäktige inkl. revisorer	12 852	14 170	14 170	14 170	14 170
Kommunstyrelse	446 210	496 506	507 506	507 506	507 506
Kultur- och fritidsnämnd	181 616	187 035	193 035	199 035	199 035
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	10 205	12 750	11 550	11 550	11 550
Nämnd för Arbete & Velfärd	593 184	636 070	640 750	640 750	640 750
Omsorgsnämnd	1 249 776	1 271 591	1 300 091	1 300 091	1 300 091
TN Teknisk förvaltning	138 005	157 618	153 118	153 118	153 118
TN Parkeringsköp	0	0	0	0	0
TN Teknisk produktion	2 402	0	0	0	0
TN Skog, natur	2 547	2 600	2 100	2 100	2 100
TN Biogas	192	1 500	1 500	500	0
TN Avfallshantering	-1 284	0	0	0	0
TN VA-verksamhet	0	0	0	0	0
Utbildningsnämnd	1 904 898	2 065 705	2 155 805	2 155 805	2 155 805
Värends räddningstjänst	63 113	63 931	63 931	63 931	63 931
Valnämnd	260	2 579	1 179	179	179
Överförmyndarnämnd	4 792	5 191	5 391	5 391	5 391
	4 616 548	4 933 679	5 066 559	5 070 559	5 070 059

BALANSERING AV 2017 ÅRS RESULTAT

NÄMND/STYRELSE	Budget 2017	Eget kapital 20170101	Årets resultat 2017	KF:s beslut 2017	Eget kapital 20171231
Byggnadsnämnd	16 620	14 250	8 840	8 840	23 090
Kommunfullmäktige	12 478	1 226	1 689	1 689	2 915
Kommunens revisorer	2 925	804	862	862	1 666
Kommunstyrelse	491 133	67 352	44 923	28 923	96 275 1)
<i>varav måltidsorganisationen</i>	233 220	-9 246	8 790	8 790	-456
Kultur- och fritidsnämnd	190 576	305	8 960	8 960	9 265
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	11 673	4 805	1 468	1 468	6 273
Nämnd för arbete & välfärd	613 378	50 716	20 194	20 194	70 910
<i>varav ek. bistånd</i>	72 400	-5 831	919	919	-4 912
Omsorgsnämnd	1 239 136	102 207	-10 640	-10 640	91 567
TN teknisk förvaltning	152 164	8 900	14 159	14 159	23 059 3)
TN Skogsvård och natur	0	8 258	-2 547	-2 547	5 711
TN parkeringsköp	0	10 523	0	0	10 523
TN teknisk produktion	0	14 960	-2 402	-2 402	12 558
TN biogas	0	-9 243	-192	-192	-9 435
TN renhållning taxa	0	24 999	0	0	0 2)
TN renhållning marknad		1 998	1 284	1 284	3 282 2)
TN VA-verksamhet	0	15 412	0	0	0 3)
Utbildningsnämnd	1 904 684	70 648	-214	-214	70 434
Valnämnd	179	717	-81	-81	636
Överförmyndarnämnd	5 481	502	689	689	1 191
SUMMA	4 640 427	387 341	86 992	69 708	419 920
varav skattefinansierat	4 640 427	344 932	85 708	68 424	413 356
varav taxefinansierat	0	42 409	1 284	1 284	3 282

1) Kommunstyrelsen beslutas att inte ta med överskottet för anslaget demografi 16 mkr.

2) Enligt redovisningspraxis ska överuttag eller vinst inom den avgiftsfinansierade verksamheten (VA och renhållning) redovisas som en skuld till abonnenterna. Detta gäller inte för överskott genom omhändertagande av industriavfall då detta är en konkurrensutsatt verksamhet. Den nya redovisningen innebär att verksamheterna inte längre redovisar ett eget kapital.

3) Genom införandet av komponentavskrivning har väsentliga anläggningar justerats retroaktivt fr.o.m. 2003. För perioden 2003-2016 innebär justeringen ökade avskrivningskostnader med 5 mkr för TN skattefinansierad verksamhet och med 4,5 mkr för VA-verksamheten. Den ingående balansen av eget kapital har justerats för dessa verksamheter.

Hel- och delägda kommunala bolag och kommunalförbund

Helägda bolag

VKAB-koncernen

De kommunala bolagen är en del av kommunens samlade verksamhet. VKAB-koncernen består av moderbolaget samt fem helägda dotterbolag.

RESULTAT, MKR	Bokslut 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	
VKAB	58	-14	-11	-12	Not 1
VEAB-koncernen	63	74	97	120	Not 2
Videum AB	10	5	7	11	
Vidingehem AB	35	15	15	15	
Växjöbostäder AB	191	101	101	100	Not 3
Vöfab	29	10	10	10	Not 4
Eliminering koncernen	-124	-	-	-	
SUMMA RESULTAT EFTER FINANSNETTO	262	191	219	244	

AVKASTNING TOTALT KAPITAL, %	Bokslut 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	
VKAB	3,3	-	-	-	
VEAB-koncernen	3,7	1,2	1,2	1,2	
Videum AB	2,2	3,1	3,1	3,1	
Vidingehem AB	3,3	3,2	3,2	3,2	
Växjöbostäder AB	4,0	3,9	3,9	3,9	
Vöfab	3,1	2,5	2,5	2,5	

INVESTERINGAR, MKR	Bokslut 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	
VKAB	0	0	0	0	
VEAB-koncernen	205	235	200	193	
Videum AB	186	63	0	0	
Vidingehem AB	53	48	216	358	
Växjöbostäder AB	538	497	276	227	
Vöfab	266	87	238	1 010	
SUMMA	1248	930	930	1788	

Noter

Not 1. Moderbolaget VKAB ska 2019 lämna utdelning till Växjö kommun med 25 mkr.

Not 2. Växjö Energi AB (VEAB) lämnar årlig utdelning till VKAB med 4,9 mkr för vidareutdelning till Växjö kommun.

Not 3. Växjöbostäder AB ska tillsammans lämna utdelning till VKAB med 68,9 mkr för vidareutdelning till Växjö kommun. Utdelningen avser finansiering av kommunens bostadsförsörjningsåtgärder som främjar integration och social sammanhållning samt åtgärder som tillgodoser bostadsbehovet för personer som kommunen har ett särskilt ansvar med hänvisning till 5 § i Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Utdelningen inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsåtgärder ska främst användas för att finansiera insatser kopplade till aktiviteter som främjar integration, folkhälsa och social sammanhållning. Vidare insatser som handlar om satsningar på utemiljöer, spontanytor och lekplatser, tillgänglighetsanpassning av gator och torg samt upprustning av skol- och förskolegårdar. Barn och ungas möjligheter att nå målen i skolan, stärka familjerna kring barn och unga samt en levande skola även utanför skoltid.

Not 4. Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab, ska lämna utdelning till VKAB med 5 mkr för vidareutdelning till Växjö kommun

Not 5. Avkastning på totalt kapital är ett mått på ett företags avkastningsförmåga eller lönsamhet. Måttet beräknas som rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av tillgångarna enligt balansräkningen. KS har fattat beslut om krav på avkastning på totalt kapital för respektive bolag.

Övrigt

Växjö Teateraktiebolag ägs av Växjö kommun.

Huvudprincipen är att helägda bolag ska bära samtliga kostnader som är hänförliga till verksamheten.

Utdelning 2018-2021 från bolagen inom VKAB

Mkr	2018	2019	2020	2021
VKAB	0	58,9	33,9	33,9
Veab	4,9	4,9	4,9	4,9
Växjöbostäder	68,9	35,0	35	35
Vöfab	70	5	0	0
Summa	143,8	103,8	73,8	73,8

Delägda bolag och kommunalförbund

Budgetmässig hantering av delägda bolag och kommunalförbund sker enligt avtal.

Växjö Småland Airport AB

Ägarförhållande: Region Kronoberg (ägarandel 55 %), Växjö kommun (42 %) och Alvesta kommun (3 %).

AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg

Ägarförhållande: Region Kronoberg (49 %), Landstinget Blekinge (29 %) och Växjö kommun (22 %).

Kulturparken Småland AB

Ägarförhållande: Region Kronoberg (59 %) och Växjö kommun (41 %).

Värends Räddningstjänstförbund

Ett kommunalförbund.

Ägarförhållande: Växjö kommun (78,6 %) och Alvesta kommun (21,4 %).

Vänsterpartiet Växjö kommun